

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/263329

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 6 oktober 2025 ontvangen aanvraag van Stichting Zayaz om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en/of plantsoorten vanwege de sloop en nieuwbouw aan de Zesde Haren (18 tot en met 30, even) te 's-Hertogenbosch.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 6 oktober 2025 hebben wij van Stichting Zayaz een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van sloop en nieuwbouw aan de Zesde Haren (18 tot en met 30, even) te 's-Hertogenbosch.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan Stichting Zayaz, Eekbrouwersweg 8, 5233VG 's-Hertogenbosch, de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **kamsalamander** (*Ichthyosaura alpestris*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het vernielen van rustplaatsen van de:
 - **kamsalamander** (*Triturus cristatus*);
 - artikel 11.54, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen van rustplaatsen van de:
 - **Alpenwatersalamander** (*Ichthyosaura alpestris*);voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 6 december 2029;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Quicksan Natuurwaarden De Haren 's-Hertogenbosch, Kenmerk: 51029392-001, 19 juni 2025 (hierna: quickscan)
 - Activiteitenplan Derde Haren en Zesde Haren te 's-Hertogenbosch, Kenmerk: 51029392-003, 2 oktober 2025 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 18 december 2025 en 26 januari 2026
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Disclaimer

Gelet op de locatie is het mogelijk dat verbodsbepalingen van andere soorten of hun leefgebied worden overtreden. Dit kan tijdens of voorafgaand aan de werkzaamheden zijn. Voor deze andere soorten dient dan onderzoek te worden uitgevoerd om aan te tonen dat de activiteiten, zoals beschreven in het activiteitenplan, geen negatieve effecten hebben op deze soorten. Als negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten dient voor deze soorten alsnog een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd te worden.

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	6
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	7
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	7
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	7
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	7
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	8
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	8
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	8
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	8
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	11
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	12
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	13
2.9 <i>VOORZORG ANDERE BESCHERMDE SOORTEN</i>	14
3. CONCLUSIE	14
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	15
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	16
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	17

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 6 oktober 2025 hebben wij van Stichting Zayaz een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 18 december 2025 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/263329.

De aanvrager is vergunningshouder van een GAN-vergunning met betrekking tot huismus, gierzwaluw en vleermuizen. De GAN-vergunning is geregistreerd onder nummer Z/136634.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag. De aangevraagde activiteiten gaan over de sloop van 7 woningen en nieuwbouw van 20 appartementen aan de Zesde Haren (18 tot en met 30, even) te 's-Hertogenbosch.

Naar verwachting wordt in eerste kwartaal van 2026 de bestaande bebouwing gesloopt en wordt bestaande vegetatie binnen het plangebied geroid. Naar verwachting wordt de nieuwbouw in het laatste kwartaal van 2027 opgeleverd en wordt de buitenruimte heringericht.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan en in de aanvullingen van 18 december 2025.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 20 mei 2025 heeft een veldbezoek in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden.

Overwegingen afwijking van het Kennisdocument

Er is geen onderzoek uitgevoerd naar de kamsalamander en Alpenwatersalamander. In dit geval betreft het plangebied 440 vierkante meter geschikt landhabitat wat verloren gaat. Er wordt in dit besluit en de bijbehorende documenten uitgegaan van een worst-case-scenario. Omdat ervan uit wordt gegaan dat al het geschikte groen in gebruik wordt genomen door de Alpenwatersalamander en kamsalamander, er voldoende geschikt landhabitat in de directe omgeving plaats vindt en er voldoende wordt gemitigeerd kan akkoord worden gegaan met een worst-case-scenario.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat er 440 vierkante meter landhabitat van de Alpenwatersalamander en kamsalamander aanwezig zijn in het plangebied. Binnen 30 meter van het plangebied bevindt zich geschikt voortplantingswater voor de Alpenwatersalamander en kamsalamander. Het Door de beoogde sloop- en rooiwerkzaamheden gaat het landhabitat verloren.

Het plangebied bestaat uit woningen en tuinen. De tuinen zijn deels verhard met gemixte inrichting van tegels en groen. Het groen betreft struikgewas en laag groeiende beplanting. Grenzend aan de woningen aan de Derde Haren bevindt zich een groenstrook bestaande uit struweel en heggen. Deze groen elementen kunnen door de kamsalamander en alpenwatersalamander gebruikt worden als landhabitat in de winterperiode.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de kamsalamander en Alpenwatersalamander te verlenen.

Locatie

Het project is locatie gebonden vanwege de sloop van bestaande woningen en het realiseren van nieuwbouw en kan daardoor niet op een andere locatie plaatsvinden.

Inrichting

Tijdens de werkzaamheden zal de inrichting van het plangebied veranderen. Een aantal bomen zullen worden verwijderd en achtertuinen zullen worden gerooid. Echter zullen er na afronding van de nieuwbouw nieuwe bomen en groenstructuren aangelegd worden. Deze groenstructuren zullen tevens aansluiten op de eisen van de kamsalamander en de Alpenwatersalamander.

Werkwijze

Om te blijven voldoen aan de duurzaamheidseisen en de eisen die gesteld worden vanuit de maatschappij is het noodzakelijk om nieuwbouw te realiseren. De huidige bebouwing voldoet op dit moment niet aan de eisen van deze tijd en er is een woningtekort in de gemeente 's-Hertogenbosch. Door de nieuwbouw kan de bebouwing energetisch geoptimaliseerd worden, kunnen de meest actuele bouwtechnische eisen worden toegepast en wordt er ingespeeld op de behoefte aan betaalbare eengezinswoningen.

Een alternatief voor de voorgestelde werkzaamheden is om de huidige bebouwing, in de huidige staat, te handhaven. Hiermee zal er geen verstoring plaatsvinden voor de beschermde soorten. Echter, staat de huidige bebouwing al een geruime tijd leeg. De bebouwing voldoet niet meer aan de minimale eisen op het gebied van tocht, kou en vocht wat mogelijke gezondheidsrisico's zoals schimmel met zich mee kan brengen. Daarbij zal de bebouwing in deze staat niet bijdragen aan het oplossen van het woningtekort.

Het renoveren van de huidige bebouwing is tevens geen toereikende oplossing. Daarmee kan wel worden voldaan aan de duurzaamheidseisen die gesteld worden vanuit de maatschappij, maar daarmee wordt niet extra bijgedragen om het woningtekort te verminderen. In de gemeente 's-Hertogenbosch is op dit moment een woningtekort. Door het slopen van 7 leegstaande woningen, kunnen 20 wooneenheden gerealiseerd worden. Wat wel bijdraagt aan het verminderen van het woningtekort en aan de duurzaamheidseisen die worden gesteld.

Bij de werkwijze worden daarnaast maatregelen genomen om doden en verwonden en onnodige verstoring te voorkomen. De gekozen werkwijzen brengen de gunstige staat van instandhouding niet in het geding en beperken de verstoring tot een minimum. De voorgestelde werkwijzen voldoen aan de zorgplicht en aan het zorgvuldig handelen.

Planning

De werkzaamheden voor sloop en nieuwbouw zijn omvangrijk en nemen daarom vaak langere perioden in beslag. Vanwege efficiëntie en een lagere belasting voor de bewoners, worden de werkzaamheden zoveel mogelijk tegelijkertijd of op zijn minst aansluitend uitgevoerd. De werkzaamheden worden in overleg met de ecologische begeleider en de aannemer zodanig gepland dat het toegestaan is om het plangebied buiten de kwetsbare periode van de kamsalamander en Alpenwatersalamander gerealiseerd worden. Hierdoor blijven negatieve effecten op de soorten beperkt en wordt het doden en/of verwonden in ieder geval voorkomen.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de kamsalamander en Alpenwatersalamander te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving en 'in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied' zoals genoemd in artikel 8.74l, eerste lid, onder b, van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De planlocatie bestaat uit leegstaande woningen. Het woningtekort is groot en veel jonge huishoudens wachten op een plek om te wonen. Daarbij willen veel oudere mensen zo lang mogelijk in hun eengezinswoning blijven wonen, in een buurt die ze kennen en waar ze zich thuis voelen. In het hele land zijn meer betaalbare woningen benodigd, zo ook in de gemeente 's-Hertogenbosch. Door het realiseren van de nieuwbouw op de Zesde Haren kunnen mensen van verschillende leeftijden verhuizen naar een passende, kleinere woning. Hierdoor komen er woningen vrij voor huishoudens die meer ruimte nodig hebben. Daarbij draagt de nieuwbouw bij aan het verbeteren van de sociale veiligheid en cohesie in de wijk; door toevoegingen van woningen en het aanpassen en herinrichten van openbare ruimtes wordt de leefbaarheid van de wijk sterk verbeterd.

Uit het woningbehoefteonderzoek volgt dat de spanning op de markt (het woningtekort) is opgelopen. Het beschikbaar zijn van voldoende, betaalbare en, uit een oogpunt van bouwkundige situatie, deugdelijke woonruimte dient de volksgezondheid en is vastgelegd in de Woningwet 1901. De woningnood vormt een bedreiging voor de mentale en fysieke gezondheid van inwoners. De relatie tussen volksgezondheid en woningnood is op een aantal niveaus te beschouwen en aan te tonen (Mierau, 14 december 2021). In recente internationale wetenschappelijke onderzoeken is aangetoond dat een aantal huisvestingsfactoren een directe invloed hebben op de gezondheid van bewoners: de veiligheid en kwaliteit van de woning, de betaalbaarheid, de buurt/wijk en wooninstabiliteit (Mierau, 14 december 2021).

In de huidige staat (leegstaand) voldoet de bebouwing niet aan de eisen van de huidige tijd. De huizen zijn niet meer goed geïsoleerd en verkeren in matig bouwkundige staat, met tocht- en vochtproblematiek als gevolg. Hoewel vochtproblematiek niet direct leidt tot acuut gevaar voor de volksgezondheid op de korte termijn, vormt dit op de lange termijn wel een ernstig gevaar voor de volksgezondheid doordat vochtproblematiek leidt tot schimmelvorming alsmede de aanwezigheid van huisstofmijt. Een blootstelling aan vochtproblematiek en/of schimmel geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties (RIVM, 2011). Vooral mensen met astma of andere luchtwegproblemen kunnen gevoeliger zijn voor de aanwezigheid van schimmels en huisstofmijt, evenals kwetsbare groepen als jonge kinderen of ouderen.

Door de nieuwbouw worden leegstaande woningen voorzien van een nieuwe invulling, waarmee verloedering wordt voorkomen. Verloedering kan leiden tot vandalisme en heeft daarmee een negatief effect op gevoelens van veiligheid en comfort van bewoners in de omgeving. Daarnaast zal er bij nieuwbouw sprake zijn van minder warmte- en energieverlies. Minder energiegebruik leidt tot minder CO₂-productie en daarmee ook minder opwarming van de aarde. Dit draagt bij aan het behalen van het landelijke klimaatakkoord waarin wordt ingezet op verduurzaming van de samenleving (klimaatakkoord, 2019).

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 6) en de aanvullende gegevens van 18 december 2025 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor de kamsalamander en de Alpenwatersalamander zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen:

Ongeschikt maken

- Om te voorkomen dat de kamsalamander en Alpenwatersalamander van buitenaf het werkterrein betreden en om te voorkomen dat reeds afgevangen en verplaatste individuen terugkomen, wordt een amfibieënscherm geplaatst rondom de tuinen en groenstructuren van het plangebied, waardoor de watergang wordt afgeschermd van het werkterrein.
- Het scherm bestaat uit stevig en glad plastic van 60 centimeter hoog, waarvan minimaal 10 centimeter ingegraven wordt in de grond.
- De schermen worden tussen november en vóór 1 februari voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst, aangezien de voorjaarsstrek van februari tot en met maart plaatsvindt.
- De schermen worden tijdens de periode waarin werkzaamheden plaatsvinden dagelijks gecontroleerd door een ecologische deskundige en waar nodig worden hersteld zodat de maatregel ten alle tijden functioneel is en blijft. Tijdens de controle worden de volgende criteria getoetst:
 - Het scherm staat nog steeds op de ingetekende positie en met de juiste omvang;
 - Het scherm heeft te allen tijde een hoogte van 50 centimeter en is minimaal 10 centimeter ingegraven in de grond;
 - Er zijn geen kieren of gaten in het scherm aanwezig;
 - Alle palen zijn aanwezig en zijn sterk genoeg om het gehele scherm omhoog te houden;
 - Er is geen overhangende vegetatie of hoog groeiende vegetatie aanwezig die over het scherm groeien.
- Aan de randen van het amfibieënscherm aan de kant van het plangebied worden om de 15 tot 20 meter halve emmers (verticaal gehalveerd) ingegraven.
- De opening van de emmers komen gelijk te zitten met het maaiveld zodat dieren die erin vallen makkelijk kunnen worden gevangen en verplaatst.
- Tevens worden er van de emmer naar de buitenkant van het scherm zanderige taluds gecreëerd. Op deze manier kunnen aanwezige soorten, die de emmers vermijden, wel uit het plangebied ontsnappen, maar het gebied niet van buitenaf betreden.
- De afgevangen kamsalamanders, Alpenwatersalamanders en overige amfibieën worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving, maar buiten de invloedssfeer van het plangebied. Dit zal worden gedaan door een terzake kundige ecooloog.
- Om uitdroging door de zon en predatie te voorkomen wordt iedere emmer voorzien van een strooisel laag van onder andere bladeren, daarbij zullen de emmers elke dag (met maximaal 24 uur tussen de bezoeken) worden gecontroleerd door een terzake kundige ecooloog en zo nodig leeggehaald. Verder worden de emmers voorzien van boorgaatjes aan de onderzijde, zodat het regenwater kan weglopen. In de afgelopen jaren is het grondwaterlevel minimaal 1 meter onder het maaiveld. De emmers zullen niet vollopen met grondwater.
- Indien na 5 opeenvolgende dagen geen amfibieën meer worden aangetroffen, wordt het gebied natuurvrij verklaard door een ecologisch deskundige. Aangenomen kan worden dat er zich geen individuen in de ondergrond bevinden en worden de werkzaamheden gestart.

Vervangend leefgebied

- Tijdens de werkzaamheden blijven voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor de beschermde soorten.
- Er wordt een strook met een inheems bloemenmengsel ingezaaid, en er worden stenenhopen en boomstronken gerealiseerd. Het gebied zal met deze maatregelen van minimaal geschikt naar zeer geschikt gaan. Buiten het plangebied zal geen potentieel landhabitat verdwijnen van de beschermde soorten. Er blijven nog voldoende uitwijkmogelijkheden en potentieel geschikt landhabitat beschikbaar, compensatiegebieden worden daarom niet noodzakelijk geacht.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de kamsalamander en de Alpenwatersalamander:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 6) en de aanvullende gegevens van 18 december 2025.
7. In alle gevallen waarin in dit besluit wordt afgeweken van het activiteitenplan, het mitigatieplan of andere bij de aanvraag behorende documenten is dit besluit leidend.
8. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

9. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controleronde en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.
10. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
11. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Ongeschikt maken

12. Het plangebied dient de gehele duur van de werkzaamheden ontoegankelijk te blijven voor amfibieën.

Dit voorschrift is opgenomen om het onverwachts aantreffen van beschermde soorten tijdens de werkzaamheden te voorkomen.

13. Er mag pas gestart worden met de werkzaamheden die leiden tot het vernielen van rustplaatsen wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - minimaal één week is verstreken nadat de actieve periode van amfibieën (februari tot en met september) is begonnen.
 - in deze actieve periode zijn er minimaal 5 opeenvolgende dagen geweest die voldeden aan de volgende weersomstandigheden:
 - een nachttemperatuur van minimaal 8°C;
 - een relatieve luchtvochtigheid van minimaal 75%;
 - een windkracht van maximaal 3 Beaufort.

Dit voorschrift wordt opgenomen om te borgen dat de dieren de verblijfplaatsen in het plangebied daadwerkelijk hebben kunnen verlaten.

2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de kamsalamander en de Alpenwatersalamander niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

2.9 Voorzorg andere beschermde soorten

Gelet op de locatie is het mogelijk dat verbodsbepalingen van andere soorten of hun leefgebied worden overtreden. Dit kan tijdens of voorafgaand aan de werkzaamheden zijn.

De bebouwing is geschikt voor huismus, gierzwaluw en vleermuizen. Door de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van deze soorten verloren gaan. Indien dit van toepassing is, dient de GAN-vergunning geraadpleegd te worden om te bepalen of de beoogde werkzaamheden toegestaan zijn om te bepalen welke maatregelen er toegepast dienen te worden.

In het geval dat er verbodsbepalingen van andere soorten worden overtreden, mogen de activiteiten niet plaatsvinden. Als er andere soorten worden aangetroffen, moet eerst een ecologisch onderzoek uitgevoerd worden. Dan kan worden nagegaan of er sprake is van een overtreding van een verbodsbepaling en of hiervoor een nieuwe omgevingsvergunning moet worden aangevraagd in aanvulling op deze omgevingsvergunning. Daarnaast geldt in alle gevallen de zorgplicht ten aanzien van alle beschermde soorten en handelingen, ook voor zover de omgevingsvergunning hierop niet toeziet.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de kamsalamander en de Alpenwatersalamander en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie

Figuur 1. Locatie Zesde Haren 18 tot en met 30, even. De activiteiten vinden plaats binnen het wit omlijnde gebied.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen

Figuur 2. Locatie van de amfibieschermen Zesde Haren 18 tot en met 30, even.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/263329	
Naam initiatief	Sloop en nieuwbouw Zesde Haren te 's-Hertogenbosch	
vergunningsperiode	voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 6 december 2029	
Vergunninghouder	
Naam aanvrager	
Adres	
PC-Woonplaats	
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden	
Telefoonnummer (vast)	
Telefoonnummer (mobiel)	
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering	
Locatie(s) werkzaamheden	
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen	
Datum start werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	